

Відбір на XVI Міжнародну олімпіаду з лінгвістики

Другий тур, 8 квітня 2018 р.

Максимальна оцінка за кожен з п'яти задач — 20 балів

Час виконання роботи — 5 годин

1. Удмуртська мова

Дано речення удмуртською мовою (у латинській транскрипції) та їхні переклади українською:

- 1 **pinaljoslen dyšetiš'jossy ž'eč'eš'**
У дітей учительки добрі.
- 2 **deremlen sajesez kuž'**
У сорочки рукави довгі.
- 3 **užaš'joslen kyrympydesjossy č'uryteš'**
У робітників долоні тверді.
- 4 **dyšetiš'joslen deremjossy vyl'eš'**
В учительок сорочки нові.
- 5 **nyljoslen mun'oossy pərtemeš'**
У дівчат ляльки різні.
- 6 **mašynaoslen kol'osaossy baž'ymeš'**
У машин колеса великі.
- 7 **vallen durytez č'uryt**
У коня підкови тверді.
- 8 **pinallen nyrpaš'ez baž'ym**
У дитини ніздрі великі.
- 9 **dyšetiš'len kwasez vyl' no plat't'aosyz vužeš'**
В учительки лижі нові, а сукні старі.
- 10 **dyšetiš'joslen ajšetjossy č'eberes' no plat't'aossy šätemeš'**
В учительок фартухи красиві, а сукні некрасиві.
- 11 **užaš'len deremjosyz šätemeš', štanez urod no kotiez š'ekyt**
У робітника сорочки некрасиві, штани погані, а коти важкі.
- 12 **mišalen no ol'eglen mašynaossy vužeš'**
У Мишка та Олега машини старі.
- 13 **ol'eglen pin'ez č'eber**
В Олега зуби красиві.

Завдання 1. Перекладіть українською мовою:

14 **užaš'joslen mašynaossy urodeš'**

15 **mun'olen deremez č'eber**

16 **nyllen plat't'aosyz č'ebereš'**

Завдання 2. Перекладіть удмуртською мовою. Якщо в якомусь випадку ви вважаєте, що варіантів перекладу два, вкажіть обидва:

17 У Мишка лижі старі.

18 У коней зуби великі.

19 У машини колеса некрасиві.

20 У робітника та в учительки коти різні.

Примітка. Удмуртська мова належить до уральської родини мов. Нею розмовляє біля 700 тисяч осіб в Удмуртії та сусідніх регіонах Росії.

Літера *j* читається приблизно як українське *й*; *a*, *y* — особливі голосні, *č*, *š*, *ž*, *ž* — особливі приголосні удмуртської мови; знак *'* передає м'якість приголосного перед ним.

Коти — захисне гумове взуття заввишки по щиколотку.

2. Іврит

Нижче подано декілька дієслів української мови та їхні переклади на іврит у переплутаному порядку:

дихати, буде дихати, їздить, їздити, залишив, залишити, пам'ятав, зустріне, зустрів, продасть, продає, сприяв, посприяє, сприяти, сприяє, роздягнувся, роздягнеться, роздягається, розв'яже, вчиться, вчитися, вчився;

yifgosh, yifshot, yiftor, yimkor, yinshom, yitrom, lamad, lifrosh, lilmod, linshom, lirkov, litrom, lomed, mocher, pagash, parash, pashat, poshet, rochev, taram, torem, zachar.

Завдання 1. Установіть правильні відповідності.

Завдання 2. Перекладіть на іврит:

розв'язує, продати, їздив, дихає, буде пам'ятати.

Примітка. Іврит — афразійська мова, якою розмовляють близько 9 мільйонів осіб (переважно в Ізраїлі).

3. Беджа

Нижче — речення мовою беджа разом із перекладами:

1	ilaga diwiini	Те теля спить.
2	doobaab rhitni	Вона бачить нареченого.
3	gwibu	Це миша.
4	oomeek kiike	Він не той віслюк.
5	tuukaam b'ata	Та верблюдиця лежала.
6	iragad winu	Та нога велика.
7	tilaga wint kitte	Та телиця не велика.
8	uutak tim'ari tamyu	Той чоловік їв ту їжу.
9	yooaab tidbil	Вона забирала биків.
10	oofaar rhita	Вона бачила ту квітку.
11	tidooba kadiwta	Та наречена не спить.
12	uumEEK b'iini	Той віслюк лежить.
13	uuyaas ookaam danbiil	Той собака забирає того верблюда.
14	hataay tamaabu	Він з'їв коня.
15	ooyoo diblaab kiike	Він не забрав того бика.
16	kil'oob kiidbil	Він не забирає шкірку.
17	m'ariit tamtiniit kitte	Вона не може їсти їжу.
18	ootak kanriifu	Він може зустрічати того чоловіка.
19	yam kitdibil	Вона не забирає воду.

Завдання 1. Перекладіть українською мовою:

20	uukaam ootak rhaabu	23	uutak yam danbiilu
21	faar katamyu	24	mEEK rhitniit kitte
22	hataay tamtiniitu		

Завдання 2. Перекладіть мовою беджа:

25	Чоловік зустрічає ту мишу.	28	Та миша не велика.
26	Той наречений не їсть.	29	Та самиця собаки не може забирати биків.
27	Той віслюк не з'їв ту квітку.		

Примітка. Беджа — арабська назва для афразійської мови, що має самоназву *ti bedawye*. Це мова без писемності групи переважно кочових племен, що займають територію північно-східної частини Судану вже багато століть; нараховує близько мільйона носіїв. Символ ' позначає особливий приголосний звук цієї мови.

4. Силогізми

Давньогрецьким філософом IV століття до нашої ери Аристотелем та його послідовниками було створено класифікацію логічних міркувань особливого типу (силогізмів). Окремі елементи структури силогізму позначались літерами. Для зручності запам'ятовування кожен вид силогізму мав назву, що включала потрібні літери в стандартному порядку, а також деякі додаткові літери, які додавалися для милозвучності. Нижче наведено приклади силогізмів та їхні традиційні назви, а також приклади двох міркувань, які не є силогізмами й тому не мають назв:

1. Disamin. Деякі риби вкриті лускою. Усі риби мовчазні. Отже, деякі мовчазні істоти вкриті лускою.
2. Camestres. Усі птахи мають дзьоб. Жодна жаба не має дзьоба. Отже, жодна жаба не є птахом.
3. Festino. Жоден телевизор не лежить на дивані. Деякі люди лежать на дивані. Отже, деякі люди — не телевизори.
4. Bramalip. Усі коники грають на скрипці. Усі, хто грає на скрипці, стоять на двох ногах. Отже, деякі з тих, хто стоїть на двох ногах, — коники.
5. Varoco. В усіх слонів довгий хобот. У деяких комарів нема довгого хобота. Отже, деякі комарі — не слони.

* * *

6. Усі миші — гризуни. У деяких мишей довгий хвіст. Отже, у деяких гризунів довгий хвіст.
7. Усі троянди — рослини з шипами. Жодна рослина з шипами не росте на Південному полюсі. Отже, жодна троянда не росте на Південному полюсі.

Завдання 1. Чому міркування 6 і 7 не є силогізмами?

Завдання 2. Оберіть зі списку Celarent, Vocardo, Fesapo, Barbara, Darii назви для таких силогізмів:

8. Жоден триногий предмет не може пересуватися самостійно. Усі роялі мають три ноги. Отже, жоден рояль не може пересуватися самостійно.
9. Усі кури бігають. Деякі птахи — кури. Отже, деякі птахи бігають.
10. Жоден дикун не ходить до перукарні. Усі, хто ходить до перукарні, пахнуть одеколоном. Отже, деякі з тих, хто пахне одеколоном, не дикуни.

Завдання 3. Складіть приклади таких силогізмів: Barbara, Vocardo, Varoco.

